

Høreforeningen

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup

Tlf.: +45 3675 4200
Fax: +45 3638 8580

mail@hoeforeningen.dk
www.hoeforeningen.dk

cvr-nr.: 61032312

Taastrup, den 14. januar 2019

**Høring over udkast til forslag om Lov om ændring af sundhedsloven
(Styrket indsats på høreapparatområdet)**

Tak for muligheden for at kommentere på forslag til Lov om ændring af sundhedsloven (Styrket indsats på høreapparatområdet). Høreforeningen har en række kommentarer som fremgår nedenfor. Som det vigtigste mener vi, at lovforslaget bør styrkes, så det sikrer:

- Behandlingsgaranti for mennesker med høretab på lige fod med andre sundhedsydelser
- Klare kvalitetskrav til gratis høreapparater udleveret af private forhandlere samt krav om, at forhandlerne altid skal tilbyde gratis høreapparatsbehandling
- Fastholdelse af det lægefaglige skøn, når det gælder behov for udskiftning af høreapparater inden for den offentlige behandling

Lovforslaget bør indføre behandlingsgaranti som på andre sundhedsydelser

Med lovændringen bliver mennesker med høretab stadig ikke omfattet af den almindelige behandlingsgaranti i Sundhedsloven. Det er vi stærkt utilfredse med. Vi mener fortsat, at det er diskrimination af en handicapgruppe, når mennesker med høretab bliver stillet ringere i forhold til den generelle behandlingsgaranti i Danmark. Det gælder særligt for gruppen af personer med komplicerede høretab, der ikke har mulighed for at bruge det private alternativ, fordi de lægefaglige retningslinjer tilsiger, at de skal behandles i det offentlige.

Handicapkonventionen indeholder et tydeligt forbud mod handicapdiskrimination samt krav om, at personer med handicap skal have lige adgang til sundhedsydelser, jf. konventionens artikel 5 og 25. Institut for Menneskerettigheder har set på området og vurderer, at den manglende behandlingsgaranti for særligt patienter med komplicerede høretab giver klare betænkeligheder i forhold til Handicapkonventionens bestemmelser.

Situationen for denne gruppe står fuldstændig udpenslet i lovbemærkningerne på side 30: "Det betyder, at patienter, der har et svært eller kompliceret høretab efter lovforslaget fortsat ikke har mulighed for at modtage et tilskud til behandling i privat regi, ligesom de fortsat heller ikke er omfattet af det udvidede frie sygehusudvalg".

Der er altså ikke noget frit valg for denne patientgruppe. Og ingen ret til behandling inden for 30 dage. Konsekvensen er, at denne patientgruppe er underlagt meget lange ventetider på sygehusbehandling med de alvorlige konsekvenser, det har på deres beskæftigelse, studiemuligheder, sociale liv mm. Det er ikke i orden og bør ændres, når der som nu er en lovændring på vej af Sundhedsloven.

§73 a, stk. 4: Nye nationale kvalitetskrav

Nye ensartede nationale kvalitetskrav skal fremover sikre høj kvalitet i både den offentlige og private behandling med høreapparater. Det er et positivt skridt. Af bemærkningerne fremgår, at der formentlig vil blive stillet klare minimumskrav til både det private og det offentlige.

Ifølge lovbemærkningerne skal alle patienter samtidig have sikkerhed for, at det er muligt at få høreapparatbehandling uden egenbetaling, uanset om behandlingen foregår hos en privat høreklub eller på en offentlig audiologisk afdeling.

Det må med andre ord betyde, at der nu bliver stillet kvalitetskrav til udbuddet af gratis høreapparater i det private, så patienter med ukompliceret høretab kan få en kvalitetsmæssig tilfredsstillende behandling uden egenbetaling.

Det er helt afgørende, at de nye kvalitetskrav til gratis høreapparater som minimum baserer sig på kravsspecifikationerne i det sortiment, som findes inden for det offentlige (Amgros' sortiment). Ukompliceret høretab er ikke en betegnelse, der dækker over én type høreapparat. Derfor er der i Amgros' sortimentet forskellige kategorier, der baserer sig på hørebehov samt høretab (størrelse og grad af kompleksitet). Ligeledes er der forskellige høreapparater i hver kategori, der egner sig til behandlingen. Det er vigtigt, at den gratis høreapparatsbehandling i det private også bliver underlagt krav om at kunne tilbyde forskellige høreapparater i en kvalitet, der understøtter patientens høretab og behov.

I dag er det ofte sådan, at de private forhandlere ikke anbefaler patienten et gratis høreapparat. Hvis flere skal føle sig trygge ved at vælge privat behandling er det afgørende, at man aktivt tilbyder og anbefaler muligheder for gratis behandling med god kvalitet.

§73 a, stk. 5: Indberetning af data

Med den nye lov skal der indsamles og indberettes data vedr. bl.a. ventetid, kvalitet, tilfredshed og effekt af høreapparatsbehandlingen. Det er vigtigt, at der også fremadrettet indsamles data vedr. patientens egenbetaling i den private behandling. Data om egenbetaling har været efterlyst længe og på trods af en evaluering af høreområdet i 2016 har det ikke været muligt at få indsigt og klarhed om disse tal. Det er vigtigt, at få området belyst via de nye regler om indsamling af data.

§73 a, stk. 6: Åbenhed og information i den private høreapparatbehandling

Lovforslaget indeholder nye krav til information og åbenhed om priser, ejerskab mv. hos private forhandlere. Det er positivt, da området hidtil har været svært at gennemskue for patienterne, der ikke har kunnet sammenligne priser eller haft kendskab til ejerforhold bag forhandlerne.

Men lovforslaget er ikke tilstrækkeligt. Som det står nu, er det op til den enkelte forhandler, om man ønsker at tilbyde høreapparater uden egenbetaling. Vi mener det bør være et krav, at alle private forhandlere, der sælger høreapparater med offentligt tilskud, skal tilbyde høreapparatbehandling uden egenbetaling som en del af sortimentet. Og det er meget vigtigt, at behandlingen skal leve op til de nye kvalitetskrav, der som minimum svarer til kravene inden for det offentlige, jf. bemærkningerne til §73a, stk. 4.

I bemærkningerne står flere gange, at man skal kunne føle sig tryk ved den private behandling, og at flere patienter helst skal vælge privat behandling, så der frigøres ressourcer på de

offentlige audiologiske klinikker, så man derved nedbringer ventetiderne til offentlig høreapparatsbehandling (se fx side 18). Det kræver, at loven skærpes på dette punkt.

Det frie valg skal være reelt og ikke betinget af, om man har råd til egenbetaling. Man skal ligeledes have ret til at vælge offentlig behandling og ikke tvinges ud i det private. Hverken direkte eller indirekte.

Et eksempel: Høreapparatet Oticon Alta 2 Pro har været i Amgros' sortiment og er blevet udleveret gratis på de offentlige audiologiske klinikker til de, der har behov for netop dette apparat. Hos private leverandører er der imidlertid en meget betydelig egenbetaling for at få præcis samme apparatet. To forhandlere oplyser, at prisen er henholdsvis 14.990 kr. og 19.680 kr. i egenbetaling ud over det offentlige tilskud (for to høreapparater).

Reelt stiller det patienten over for valget mellem at stille sig på venteliste inden for det offentlige (med aktuelt over 2 års ventetid, der hvor det er værst) eller betale et ret stort beløb af egen lomme. Det mener vi ikke er et reelt frit valg.

Knap 33% af de høreapparater, der udleveres inden for det offentlige, ligger i præcis denne kategori (små og moderate høretab med højt kompleksitetsniveau) - Kilde: Amgros Status for Høreapparater Q1 2018. Det er med andre ord en stor patientgruppe, der falder inden for den kategori, som dette høreapparat benyttes til.

I bemærkningerne side 18 står, at "det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at alle patienter skal have sikkerhed for, at det er muligt at få høreapparatbehandling uden egenbetaling, uanset om behandlingen foregår hos en privat høreklub eller på en offentlig audiologisk afdeling." Det mener vi kræver en skærpelse af lovforslaget.

§73a, stk. 7: Informationspjece bør udvides til også at være digital formidling

Det er positivt, at der skal udvikles en ny informationspjece og at det bliver et krav, at pjecen udleveres af speciallægen. En ny pjece bør imidlertid udvides til også at omfatte digital formidling, så man også på den måde kan få let tilgængelig information om behandlingsmuligheder og patientrettigheder.

§73a, stk. 9: Regler for udskiftning af høreapparater

I lovforslagets bemærkninger, side 34, står, at der forventes indført en 4 års-frist for udskiftning af høreapparat udleveret i offentlig regi, med mindre der er indtruffet markant helbredsmæssig forværring af hørelsen mm. Disse nye krav er hentet fra de krav, der gælder i dag i forhold til, hvornår man kan få et nyt tilskud til køb af høreapparat hos de private leverandører.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at denne 4 års-regel er begrundet i, at garantiperioden på høreapparater er 4 år og at den kun gælder mennesker med ukompliceret høretab, der behandles i det private.

Vi mener på ingen måde, at det er rimeligt at udvide 4 års-fristen til det offentlige, hvor også mennesker med komplicerede høretab bliver behandlet. Det er ikke kun medicinske/helbredsmæssige forværringer af hørelsen, der kan være årsag til, at der er behov for tidligere fornyelse. Udover den medicinske kompleksitet er der mange andre forhold, der kan spille ind i forhold til et hørehandicap, herunder den kommunikative kompleksitet. Det kan ligeledes være svært at definere, hvad der er en 'markant helbredsmæssig forværring af hørelsen'.

Derfor bør det altafgørende kriterie være det lægefaglige skøn i forhold til, om der er behov for et nyt høreapparat, og ikke en 4 års regel.

§73b: Ørelægernes dobbeltrolle

Med lovforslaget anerkender man, at ørelægernes dobbeltrolle er stærkt problematisk og der foretages et opgør med dobbeltrollen i forhold til klinikker etableret efter den 1. juli 2019. Men alle eksisterende klinikker kan fortsætte på uændrede vilkår og derved fortsætter habilitetsproblemerne med at eksistere blandt mange ørelæger. Vi ser frem til at høre mere om, hvordan man har tænkt sig at regulere dette område.

§202a, stk. 6: Skærpet oplysningspligt for læger med tilknytning til salg af høreapparater

I lyset af, at der ikke tages et fuldt opgør med ørelægernes dobbeltrolle, er det vigtigt, at oplysningspligten nu skærpes, og at der laves klare regler om offentliggørelse af lægers ejer- og medejerskab i private butikker. Set med patienternes øjne er det vigtigt, at oplysningerne er let tilgængelige og tydelige, og at der indføres relevante sanktioner, hvis reglerne ikke overholdes.

På samme måde er det vigtigt, at ørelæger, der har et samarbejde eller på anden vis er tilknyttet private forhandlere, også bliver omfattet af den skærpede oplysningspligt.

Andre bemærkninger

På side 6 står, at det vurderes, at ca. 90 % af alle patienter med høretab har et ikke svært eller ukompliceret høretab. Det er der os bekendt ikke nogen tal for i DK. Opdelingen mellem 90% ukompliceret og 10% kompliceret høretab er for unuanceret. Amerikanske undersøgelser peger på, at under 10 % af den amerikanske befolkning har et kompliceret høretab, der også kræver anden lægefaglig behandling. Flere patienter kan dog godt være komplicerede pga. andre forhold som f.eks. en krævende kommunikativ behandling for at opleve succes med et høreapparat.

Lovforslaget har intention om at skabe ensartede vilkår mellem offentlig og privat høreapparatbehandling. Vi efterlyser, at man også ser på muligheden for at give patientrelateret klageadgang, når man behandles i det private. Som patient bør man opleve, at patientrettighederne bør være ensartede, uanset hvor man behandles. I dag behandles man juridisk set som forbruger, når man behandles i det private.

Høreforeningen ser frem til, at der tages højde for vores kommentarer i det endelige lovforslag.

Med venlig hilsen

Majbritt Garbul Tobberup
landsformand